

DTO 2025

Transportstyrelsen
Sektionen för flygutbildning
Daniel Wastesson

Dagens agenda

- Block 1 Teoriexaminaton
 - Alexander Röstberg
- Frågor, ej personliga eller enskilda ärenden, ställs i chatten
 - Wastesson, Röstberg och Kannerstål

Dagens agenda

- Block 2 - DTO
 - Historia och implementering
 - Del-DTO (vanliga frågor)
 - Verksamhetskontroll
 - Instruktion
 - Brister
 - Tillgängliga hjälpmedel
 - Inkomna frågor

Dagens agenda

- Block 3 Sektionen för flygcertifikat
 - Mattias Kannerstål
- Frågor, ej personliga eller enskilda ärenden, ställs i chatten
 - Wastesson, Röstberg och Kannerstål

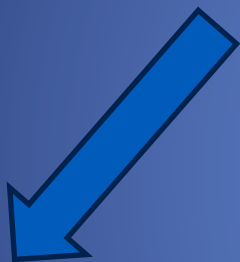
EUROPEAN AVIATION SAFETY AGENCY

FSTD	UTBILDNING	EXAMINATION	Regler	Drönare
19 QC FTD/FFS/FNPT + EASA	18 ATO 63 DTO Nationell utbildning etc.	323 kontrollanter 65 språkkontrollanter 45 provvakter	Del-FCL Del-ORA Del-ARA CS-FSTD LL LF Int. arbete	8 ADS

Chef, kabininspektör, regelkoordinator, 7(-1) flyginspektörer, 2 tekniska inspektörer, teorihandläggare och administratör.

DTO – varför och hur?

Del-DTO (vanliga frågor)

DTO.GEN.100

- DTO kan enbart deklarerera utbildning som anges av DTO.GEN.110
 - Ultralätt
 - Formationsflygning
 - Pinch Hitter - Companion Copilot

DTO.GEN.100 Allmänt

I enlighet med artikel 10a.1 andra stycket anges i denna bilaga (Del-DTO) de krav som gäller för pilotutbildningsorganisationer som tillhandahåller den utbildning som avses i punkt DTO.GEN.110 på grundval av en deklARATION som lämnats i enlighet med punkt DTO.GEN.115.

DTO.GEN.105

- Huvudort måste vara i Sverige
 - Tillkommande utbildningsort kan vara utanför Sverige med vissa förbehåll

DTO.GEN.105 Behörig myndighet

I denna bilaga (Del-DTO) ska den behöriga myndigheten för en DTO vara den myndighet som utses av den medlemsstat på vars territorium DTO:n har sitt huvudsakliga verksamhetsställe.

DTO.GEN.110 Utbildningens omfattning

- Flygplan:
 - LAPL, PPL, SEP (L och Sjö), TMG, NR, AVA, MR och TOG
- Helikopter:
 - LAPL, PPL, SE(P och T)HKP (ej över 5 säten) och NR
- Segel och ballong
- Gyroplan (18 februari 2026, 2025/134)

DTO.GEN.115 Deklaration

- Riskregister
 - Organisationens riskregister, ej mallen från KSAK
- Skolchefens kvalifikationer
 - Behörig att leda utbildning för alla kurser
 - Stf skolchef

DTO.GEN.116

- Nya befattningshavare i enlighet med Del-DTO
- Nya luftfartyg
 - Inom samma variant
 - Ny variant

DTO.GEN.116 Meddelande om ändringar och upphörande av utbildningsverksamhet

En DTO ska utan otillbörligt dröjsmål meddela den behöriga myndigheten följande:

- a) Eventuella ändringar av de uppgifter som ingår i den deklaration som anges i punkt DTO.GEN.115 a och av de utbildningsprogram eller de godkända utbildningshandböcker som avses i punkterna DTO.GEN.115 c och d.
- b) Upphörande av viss eller all utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen.

DTO.GEN.140

- Begäran om underlag
 - Verksamhetskontroll
 - Alltid
 - I utredningssyfte
 - I vissa fall

DTO.GEN.140 Tillträde

För att fastställa huruvida en DTO agerar i enlighet med sin deklaration ska DTO:n när som helst bevilja tillträde till alla anläggningar, luftfartyg, dokument, register, data, förfaranden eller allt annat material med relevans för dess utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen, för alla personer som auktoriserats av den behöriga myndigheten.

DTO.GEN.150

- Grundorsak
 - Uppprepning av brist
- Åtgärder
 - Kortsiktiga
- Tidsperiod
 - Överstigande
- Mall för redovisning

DTO.GEN.150 Brister

Efter det att den behöriga myndigheten har underrättat en DTO om en brist i enlighet med punkt ARA.GEN.350 da.1 ska DTO:n vidta följande åtgärder inom den tidsperiod som fastställs av den behöriga myndigheten:

- a) Fastställa grundorsaken till den bristande efterlevnaden.
- b) Vidta nödvändiga korrigerande åtgärder för att åtgärda den bristande efterlevnaden och, i tillämpliga fall, avhjälpa konsekvenserna av den.
- c) Underrätta den behöriga myndigheten om de korrigerande åtgärder den har vidtagit.

DTO.GEN.210 - Personalkrav

- Föreläsare har ansvaret att säkerställa att DTO:n och dess verksamhet överensstämmer med de tillämpliga kraven
- Skolchef säkerställa överensstämmelse med kraven i Del-FCL
- Teorilärare
 - Praktisk bakgrund och undervisningsmetodik
 - Tidigare erfarenhet av teoriundervisning och lämplig teoretisk bakgrund

DTO.GEN.240 Luftfartyg

- Annex I
 - ICAO Annex 8
 - 2018/1139, Annex I

DTO.GEN.240 Skolluftfartyg och utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD)

- a) En DTO ska använda ett tillräckligt antal skolluftfartyg eller utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) som är lämpligt utrustade för den kurs som tillhandahålls. Luftfartygsflottan ska bestå av luftfartyg som uppfyller samtliga krav som fastställs i förordning (EU) 2018/1139. Luftfartyg som omfattas av punkterna a, b, c eller d i bilaga I till förordning (EU) 2018/1139 får användas för utbildning om samtliga följande villkor är uppfyllda:
 - 1) Den behöriga myndigheten har under en utvärderingsprocess bekräftat en säkerhetsnivå som är jämförbar med den som fastställs genom samtliga grundläggande krav som fastställs i bilaga II till förordning (EU) 2018/1139.
 - 2) Den behöriga myndigheten har godkänt att luftfartyget används för utbildning hos DTO:n.
- b) En DTO ska upprätta och fortlöpande uppdatera en förteckning över alla luftfartyg, inklusive deras registreringsbeteckningar, som används för den utbildning den tillhandahåller.

DTO.GEN.250

- TSFS 2024:78
 - tillsynsavgift för organisation inklusive två lokaliseringssorter
- >2st + 6000sek

DTO.GEN.250 Flygplatser och utelandningsplatser

- a) När DTO:n tillhandahåller flygutbildning på ett luftfartyg ska den använda enbart flygplatser eller utelandningsplatser som har lämpliga anläggningar och egenskaper för att möjliggöra träning på relevanta manövrer, med beaktande av den utbildning som tillhandahålls och den kategori och typ av luftfartyg som används.
- b) När en DTO använder fler än en flygplats för att tillhandahålla någon utbildning som specificeras i punkterna DTO.GEN.110 a.1 och a.2 ska den
 1. för varje ytterligare flygplats utse en biträdande skolchef, som ska ha ansvaret för de uppgifter som avses i punkterna DTO.GEN.210 a.2 i–iii på den flygplatsen, och
 2. säkerställa tillgången på tillräckliga resurser för att det ska vara möjligt att på ett säkert sätt bedriva verksamhet på alla flygplatser, i enlighet med kraven i denna bilaga (Del-DTO).

DTO.GEN.270

- Sista februari varje år
- Intern översyn + årlig verksamhetsrapport = Egenkontroll

DTO.GEN.270 Årlig intern översyn och årlig verksamhetsrapport

En DTO ska vidta följande åtgärder:

- a) Genomföra en årlig intern översyn av de uppgifter och ansvarsområden som specificeras i punkt DTO.GEN.210 och upprätta en rapport om den översynen.
- b) Upprätta en årlig verksamhetsrapport.
- c) Överlämna rapporten om den årliga interna översynen och den årliga verksamhetsrapporten till den behöriga myndigheten senast den dag som fastställs av den behöriga myndigheten.

Verksamhetskontroll

- Tillsynsplan
 - Riskbaserad
- Instruktion
 - ATO
 - 1 år
 - DTO
 - 1 (ny) respektive 6 år
 - FSTD
 - 2 respektive 3 år

Easy Access Rules for Aircrew
(Regulation (EU) No 1178/2011)

ANNEX VI (Part-ARA)
SUBPART GEN – GENERAL
REQUIREMENTS

SECTION III – OVERSIGHT, CERTIFICATION AND ENFORCEMENT

ARA.GEN.300 Oversight

Regulation (EU) 2023/203

- (a) The competent authority shall verify:
 - (1) compliance with the requirements applicable to organisations or persons prior to the issue of an organisation certificate, approval, FSTD qualification certificate or personnel licence, certificate, rating, or attestation, as applicable;
 - (2) continued compliance with the requirements applicable to the persons holding licences, ratings and certificates, the organisations it has certified, the holders of a FSTD qualification and the organisations from which it received a declaration;
 - (3) implementation of appropriate safety measures mandated by the competent authority as defined in [ARA.GEN.135\(c\) and \(d\)](#).
- (b) This verification shall:
 - (1) be supported by documentation specifically intended to provide personnel responsible for safety oversight with guidance to perform their functions;
 - (2) provide the persons and organisations concerned with the results of safety oversight activity;
 - (3) be based on audits and inspections, including ramp and unannounced inspections; and
 - (4) provide the competent authority with the evidence needed in case further action is required, including the measures foreseen by [ARA.GEN.350](#) and [ARA.GEN.355](#).
- (c) The scope of oversight defined in (a) and (b) shall take into account the results of past oversight activities and the safety priorities.
- (d) Without prejudice to the competences of the Member States and to their obligations as set out in ARO.RAMP, the scope of the oversight of activities performed in the territory of a Member State by persons or organisations established or residing in another Member State shall be determined on the basis of the safety priorities, as well as of past oversight activities.
- (e) Where the activity of a person or organisation involves more than one Member State or the Agency, the competent authority responsible for the oversight under (a) may agree to have oversight tasks performed by the competent authority(ies) of the Member State(s) where the activity takes place or by the Agency. Any person or organisation subject to such agreement shall be informed of its existence and of its scope.
- (f) The competent authority shall collect and process any information deemed useful for oversight, including for ramp and unannounced inspections.
- (g) With regard to the certification and oversight of the organisation's compliance with point [ORA.GEN.200A](#), in addition to complying with points (a) to (f), the competent authority shall review any approval granted under point IS.LOR.200(e) of [this Regulation](#) or point IS.D.OR.200(e) of [Delegated Regulation \(EU\) 2022/1645](#) following the applicable oversight audit cycle and whenever changes are implemented in the scope of work of the organisation.

[applicable from 22 February 2026 — Implementing Regulation (EU) 2023/203]

Verksamhetskontroll

Återkommande anmärkningar

- Utbildningsprogram
- 376/2014
- Riskregister
- Instruktörslista
- Regler
- Elevdokumentation
- Egenkontroll

Utbildningsprogram

- Inte uppdaterad eller anpassad efter verksamheten

Distansteori

Teoriutbildningen bedrivs som en **distansutbildning** utan lektioner. Flygskolan använder en digital plattform som ger möjlighet till uppföljning där skolan kan verifiera att eleven har läst alla delar i syllabusen. Flygskolan bistår med **mentorskap** och stöd till sina elever under hela deras utbildningsperiod.

När samtliga delar i ett och samma ämne är genomförda skriver eleven skolprov. När eleven har klarat sitt skolprov genom att få minst 75% rätt ska den utbildningsansvarige anmäla eleven för att skriva examination i PEXO. I de fall eleven inte klarat sin examination ska flygskolan hålla en briefing för att gå igenom de delar eleven missat innan en ny examination kan göras.

Efter varje genomfört prov ska den utbildningsansvarige skicka examinationsdokumentet till eleven och notera provresultatet i elevens protokoll.

Distansutbildning innefattar, av naturliga skäl, inte lika mycket kontakt med flygskolan under den teoretiska utbildningen.

Därför är det av särskild vikt att flygskolan informerar alla elever om hur PEXO-systemet är uppbyggt med sittningar och maximalt antal kuggade prov innan examinationerna påbörjas.

EU 1178/2011

Av AMC1 FCL.210; FCL.215 Training course and theoretical knowledge examination framgår det att

“The DTO or the ATO responsible for the training should check if all the appropriate elements of the training course of theoretical knowledge instruction have been completed to a satisfactory standard before recommending the applicant for the examination.”

Elevens förväntade kunskapsnivå för respektive ämne framgår av gällande måldokument för PPL/LAPL (från 2023-01-09) publicerat på Transportstyrelsens hemsida

DTO behöver beskriva:

Hur man bedömer om en elev innehar nödvändiga teorikunskaper innan rekommendation till teoriexamination?

Vad ingår i mentorns roll och vilken undervisning (utöver självstudier) genomförs?

EU 376/2014

- Kännedom/instruktion, företrädare/skolchef
 - EU 2025/1018
 - myweblog
 - Utbildning till elev, teoriutbildning
- Rapportvillighet ATC vs kollektivet
- Vad kan rapporterna användas till?
- <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/general-publications/european-plan-aviation-safety-epas-2025>

GM1 DTO.GEN.210(a)(1)(i) Personnel requirements

ED Decision 2018/009/R

OCCURRENCE-REPORTING SYSTEM COMPLIANT WITH REGULATION (EU) No 376/2014

The following list provides an overview of the main elements of the occurrence-reporting system that is compliant with Regulation (EU) No 376/2014 and provides references to the relevant articles of that Regulation.

- (a) Occurrence-reporting system that caters for both mandatory and voluntary reporting (cf. Articles 4 and 5).

Note 1: The mandatory reporting system established under Regulation (EU) No 376/2014 is also intended for the reporting of those additional items that qualify for mandatory reporting and are defined in the EASA implementing rules.

Note 2: The voluntary reporting system is intended to facilitate the collection of details of occurrences that may not be captured by the mandatory system and of other safety-related information which is perceived by the reporting organisation as an actual or potential hazard to

Störningsrapporter

- Luftrumsintrång
- Brott mot klarering till/från och på rullbana
- Laser, stor geografisk spridning
- SHK
 - Omöjliga svängen, ESKN
 - EK-släpp, Idre
 - LTE, SE-JER

Riskregister

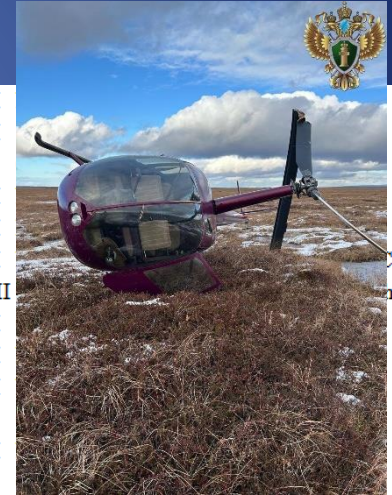
- Hazard identification
 - Inga nya faror
 - Laser
- Risk assessment
 - Allt behöver/kan inte gå mot grönt
- Effectiveness of the mitigation measures (implementation and follow-up)
 - Metod att mäta
 - Implementering av DTO inte person

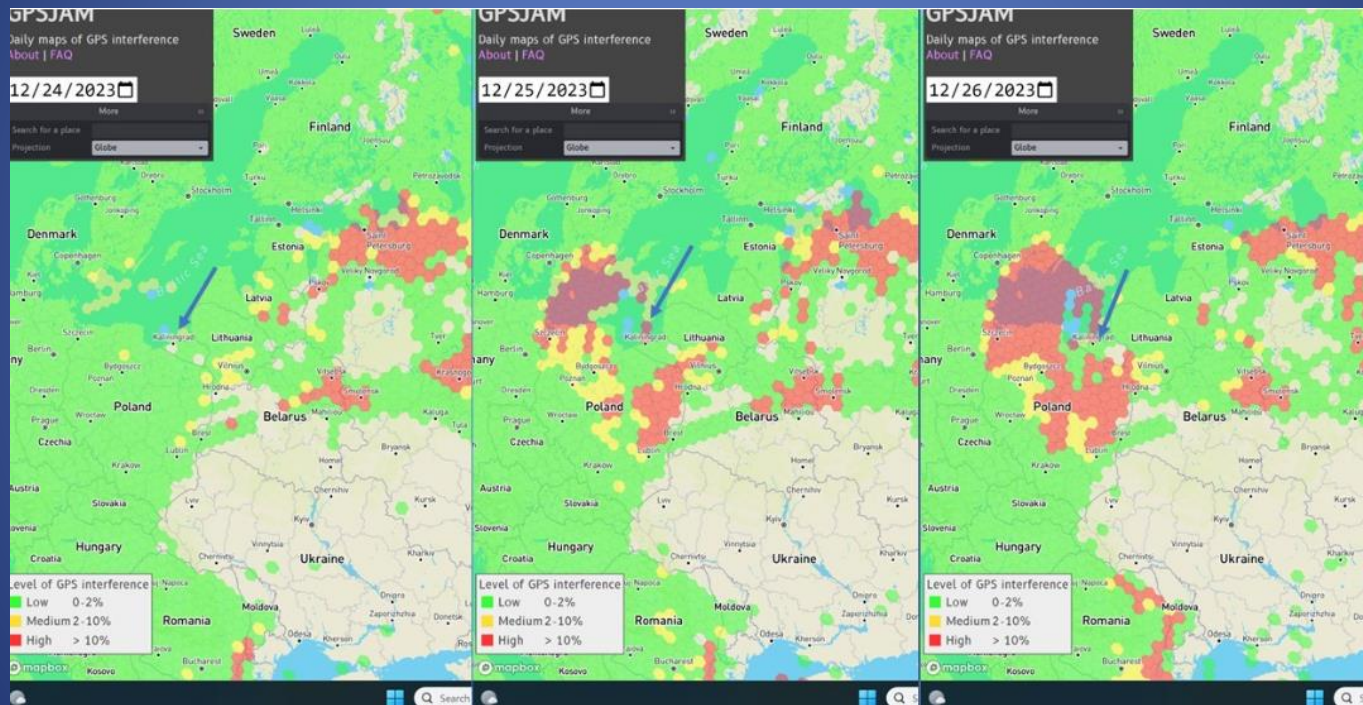
Reaktiv och proaktiv

- Internrapporter
- SHK
- Allmän information

3 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
8 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
9 Aug 2025	Robinson R44 II	
16 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
16 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
18 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
25 Aug 2025	Robinson R44 Clipper II	
30 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
30 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
31 Aug 2025	Robinson R44 Raven II	
1 Sep 2025	Robinson R44 II	
19 Sep 2025	Robinson R44 Raven II	
21 Sep 2025	Robinson R44	
6 Oct 2025	Robinson R44	C-GSCL Private
8 Oct 2025	Robinson R44	VH-XSO Nautilus Aviation
25 Oct 2025	Robinson R44	unreg.
30 Oct 2025	Robinson R44 Raven II	G-CFNF Kuki Helicopters
12 Nov 2025	Robinson R44 Clipper II	C-GEET T Thorne Trucking Ltd
14 Nov 2025	Robinson R44 Raven	N668TM Alpha Helicopters LLC

Spoofing och jamming

Instruktörslista

- FI utan korrekt behörighet
 - NR

AMC1 DTO.GEN.210(d);(e) Personnel requirements

ED Decision 2018/009/R

DTO INSTRUCTORS

In order to ensure and monitor that instructors maintain their required qualification, DTOs should permanently keep a list of all instructors, including information on their instructional privileges as well as on the validity periods of their licences, ratings and certificates, including their medical certificates.

FI(A) begränsad till LAPL

- ICAO Annex 1

- The applicant shall have met the knowledge requirements for the issue of a commercial pilot licence as appropriate to the category of aircraft included in the licence.

- LAPL-certifikat uppfyller inte ICAO standards

- FI med LAPL-begränsning (uppfyller inte ICAO krav)

- FCL.915.FI (Krav)
 - Inneha CPL
 - Inneha PPL samt med undantag för en FI(A) som endast tillhandahåller utbildning för LAPL(A), ha godkänts i teoriprovskrivningen för CPL

Jag innehar ett PPL(A) med flyginstruktörsbehörighet (FI) men inte genomfört teorixamination för CPL eller ATPL, vilka certifikat och behörigheter får jag leda utbildning för?

Med ett PPL(A) och en FI(A) utan genomförd teorixamination till CPL eller ATPL får innehavaren enbart leda utbildning till LAPL(A).

Innehavaren är inte behörig att leda utbildning till behörigheter eller annan föreskriven utbildning. Exempelvis kan innehavaren med LAPL-begränsning ej genomföra repetitionsutbildning i syfte att förlänga klassen SEP (FCL.740.A).

Befogenheter att leda utbildning till behörigheter, exempelvis mörkerbevis, kräver godkänd teorixamination för minst CPL och ytterligare flygtidskrav (FCL.915.FI b)2)i och FCL.915.FI b)2)iii).

Däremot finns det en möjlighet för en FI-instruktör med restriktionen "LAPL- only" att ansöka om en CRI-behörighet. Se hur du ansöker om detta och vad som krävs i frågan "Kan jag som FI-instruktör med restriktionen "LAPL-only" ansöka om en CRI-behörighet på samma sätt som en FI-instruktör som inte har någon LAPL-begränsning?".

Pilot och instruktör med begränsat medical

Möjligheter för piloter med operativa begränsningar i sitt medicinska intyg För SSL begränsning, vänligen kontakta din flygläkare för ytterligare information							
Som pilot							
Klass av medicinskt intyg →	Klass 1 Obegränsat	Klass 1 OML	Klass 2 Obegränsat	Klass 2			LAPL obegränsat
				OSL	ORL	OPL	
Kommersiell flygning	Ja	Ja (men är begränsad och får endast framföra luftfartyg i flerplanssystem och under förutsättning att den andre piloten har: *full behörighet att framföra luftfartyg av tillämplig typ och klass *inte är underställd OML och *inte har fyfti 60 år).	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Ikke kommersiell flygning	Ja	Ja	Ja	Ja (men är begränsad och får endast framföra ett luftfartyg om ytterligare en pilot medföljer på flygningen som är fullt behörig att tjänstgöra som befälhavare på luftfartyg av tillämplig typ och klass, luftfartyget har dubbelkommando och den andre piloten sitter vid manövrerorganen).	Ja (men är begränsad och får framföra luftfartyg endast om ett av två följande villkor har uppfyllts: A) Om ytterligare en pilot medföljer på flygningen som är fullt behörig att tjänstgöra som befälhavare på luftfartyg av tillämplig typ och klass, luftfartyget har dubbelkommando och den andre piloten sitter vid manövrerorganen. B) Det finns nio passagerare ombord på luftfartyget).	Ja (men är begränsad och får endast framföra luftfartyg utan passagerare ombord).	Ja
Skilnadutbildning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Som instruktör							
Klass av medicinskt intyg →	Klass 1 Obegränsat	Klass 1 OML	Klass 2 Obegränsat	Klass 2			LAPL obegränsat
				OSL	ORL	OPL	
Skolning som F(A) med elev mot kommersiellt certifikat (MPs, CPs) i luftfartyg	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som F(A), övrig utbildning inom FCL 905.F1	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som CRJ(A)	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som IR(A)	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som TR(A) (i luftfartyg)	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som TR(A) (i luftfartyg)	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som TR(A)/R (i simulator)	Ja*	Ja*	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som F(E) med elev mot kommersiellt certifikat (CPs) i luftfartyg	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som F(H), övrig utbildning inom FCL 905.F1	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som IR(H)	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som TR(H) (i luftfartyg)	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Skolning som TR(H)/R (i simulator)	Ja*	Ja*	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

*En TR i som tillfälligt får sitt medicinska intyg tillfälligt indroget, kan fortsätta utöva sina befogenheter som instruktör i simulator. Detta gäller tills dess att typbehörigheten eller TR-behörigheten gällighetstid går ut och därefter för kontrollanten söka en SF/SE om han/hon vill fortsätta att instruera/examinera.

Regler

- Kan inte förklara/visa vilka regler som är applicerbara för ett DTO
- Har inte kunskap om uppdaterade regler
- DTO.GEN.210
 - En DTO ska utse en företrädare, som ska ha ansvaret för och vara vederbörligen bemyndigad att säkerställa att DTO:n och dess verksamhet överensstämmer med de tillämpliga kraven och med dess deklaration.

Elevdokumentation

- Går inte att utläsa uppfyllnad av regelkrav, ex:
 - EK-långnav
 - Distans och landning
 - Landning vid NR
 - Ej TGL
 - Utbildningstid för AVA
 - flygning till och från sektor ingår inte
- Sparsamma elevkommentarer
- EK-bevis
 - Flygplatser/sektorer
 - Sidvind

Egenkontroll

- Differensen mellan egna och TS noterade brister

Övrig information:

Område	Efterlevnad	Referens	Bevis	Notering
RESURSER				
Är luftfartygsflottan tillräcklig med hänsyn till instrumentering, lämplighet och antal tillgängliga luftfartyg?				
Finns det tillräckligt med behörig personal med hänsyn till antal elever?				
Är lokalerna, vid samtliga utbildningsplatser, tillfredsställande och lämpliga?				
UTBILDNING				
Har elever genomfört utbildning i enlighet med utbildningsprogrammet?				
Har elever genomfört utbildning i enlighet med Del-FCL?				

Tillgängliga hjälpmedel

Regler

SUBPART B – LIGHT AIRCRAFT PILOT LICENCE – LAPL	99
SECTION 1 – Common requirements	99
SUBPART C – PRIVATE PILOT LICENCE (PPL)	138
SECTION 1 – Common requirements	138
SECTION 1 – INSTRUCTORS	990
SECTION 1 – Common requirements	990
FCL.900 Instructor certificates	990
GM1 FCL.900 Instructor certificates	991
GM1 FCL.900(2) Instruction or examination outside the territory of the Member State	992
GM1 FCL.900(3) Instructor certificates	992
FCL.913 General prerequisites and requirements for instructors	992
AMC2 FCL.913(1) General prerequisites and requirements for instructors	994
GM1 FCL.913(2) General prerequisites and requirements for instructors	996
AMC2 FCL.913(2) General prerequisites and requirements for instructors	997
FCL.920 Instructor competencies and assessment	997
AMC2 FCL.920 Instructor competencies and assessment	998
FCL.925 Additional requirements for instructors for the MPL	999
AMC2 FCL.925(1) Additional requirements for instructors for the MPL	1000
GM1 FCL.925 Additional requirements for instructors for the MPL	1002
FCL.930 Training course	1002
FCL.935 Assessment of competence	1003
AMC2 FCL.935 Assessment of competence	1003
AMC2 FCL.935 Assessment of competence	1004
AMC2 FCL.935 Assessment of competence	1004
AMC2 FCL.935 Assessment of competence	1005
AMC2 FCL.935 Assessment of competence	1006
FCL.940 Validity of instructor certificates	1010
FCL.945 Obligations for instructors	1010
SECTION 2 – Specific requirements for the flight instructor – FI	1011
FCL.905 FI FI – Privileges and conditions	1011
GM1 FCL.905 FI FI – Privileges and conditions	1012
FCL.910 FI FI – Restricted privileges	1012
FCL.915 FI FI – Prerequisites	1013
FCL.920 FI FI – Training course	1014
AMC2 FCL.920 FI FI – Training course	1014
FCL.940 FI FI – Revalidation and renewal	1018
AMC2 FCL.940 FI FI – Revalidation and renewal	1018
SECTION 4 – Specific requirements for the type rating instructor – TRI	1112
FCL.905 TRI TRI – Privileges and conditions	1112
GM1 FCL.905 TRI TRI – Privileges and conditions	1113
FCL.910 TRI TRI – Restricted privileges	1113
AMC2 FCL.910 TRI TRI – Restricted privileges	1114
GM1 FCL.910 TRI TRI – Restricted privileges	1115
GM1 FCL.910 TRI TRI – Restricted privileges	1115
FCL.915 TRI TRI – Prerequisites	1115
AMC2 FCL.915 TRI TRI – Prerequisites	1116
FCL.920 TRI TRI – Training course	1116
AMC2 FCL.920 TRI TRI – Training course	1116
FCL.930 TRI TRI – Training course	1116
AMC2 FCL.930 TRI TRI – Training course	1116
FCL.935 TRI TRI – Assessment of competence	1134

Easy Access Rules for Air Operations	ANNEX VI (Part-NC2)
SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS	SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES
Easy Access Rules for Air Operations	ANNEX VI (Part-NC2)
SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS	SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES
NCO-OP.125 Fuel/energy and oil supply – aeroplanes and helicopters	
(a) The pilot-in-command shall ensure that the quantity of fuel/energy and oil that is carried on board is sufficient, taking into account the meteorological conditions, any element affecting the performance of the aircraft, any delays that are expected in flight, and any contingencies that may reasonably be expected to affect the flight.	
(b) The pilot-in-command shall plan a quantity of fuel/energy to be provided as final reserve fuel/energy to ensure a safe landing. The pilot-in-command shall take into account all of the following, and in the following order of priority, to determine the quantity of the final reserve fuel/energy:	
(1) the severity of the hazard to persons or property that may result from an emergency landing after fuel/energy starvation; and	
(2) the likelihood of unexpected circumstances that the final reserve fuel/energy may no longer be protected.	
(c) The pilot-in-command shall commence a flight only if the aircraft carries sufficient fuel/energy and oil:	
(1) when no destination alternate is required, to fly to the aerodrome or operating site of intended landing, plus the final reserve fuel/energy; or	
(2) when a destination alternate is required, to fly to the aerodrome or operating site of intended landing, and thereafter, to an alternate aerodrome, plus the final reserve fuel/energy.	
AMC1 NCO-OP.125(b) Fuel/energy and oil supply – aeroplanes and helicopters	
PLANNING CRITERIA – FINAL RESERVE FUEL/ENERGY	
(a) The final reserve fuel (FRF) energy should be no less than the required fuel/energy to fly:	
(i) for aeroplanes:	
(1) for 10 minutes at maximum continuous cruise power at 1 500 ft (450 m) above the destination under VFR by day, taking off and landing at the same aerodrome/landing site, and always remaining within sight of that aerodrome/landing site;	
(2) for 30 minutes at holding speed at 1 500 ft (450 m) above the destination under VFR by day; and	
(3) for 45 minutes at holding speed at 1 500 ft (450 m) above the destination or destination alternate aerodrome under VFR flights by night and IFR; and	
(ii) for helicopters:	
(1) for 10 minutes at best-Range speed under VFR by day, taking off and landing at the same aerodrome/landing site, and always remaining within 25 km of that aerodrome/landing site, when needed for the purpose of specialised operations;	
(2) for 20 minutes at best-Range speed for other VFR flights; and	
(3) for 30 minutes at holding speed at 1 500 ft (450 m) above the destination or destination alternate aerodrome under IFR.	

ANNEX: Rules of the Air	38
SECTION 1 Flight over the high seas	38
SERA.1001 General	38
SECTION 2 Applicability and compliance	39
SERA.2001 Subject	39
SERA.2005 Compliance with the rules of the air	39
GM1 SERA.2005 Compliance with the rules of the air	39
GM1 SERA.2005(2) Compliance with the rules of the air	39
SERA.2010 Responsibilities	40
SERA.2015 Authority of pilot-in-command of an aircraft	40
SERA.2020 Prohibition of use of psychoactive substances	40
SECTION 3 General rules and collision avoidance	41
CHAPTER 1 Protection of persons and property	41
SERA.3001 Negligent or reckless operation of aircraft	41
SERA.3005 Minimum heights	41
GM1 SERA.3005 Minimum heights	41
GM1 SERA.3005 Minimum heights	41
Page 8 of 2341 Feb 2023	
Easy Access Rules for Standardised European Rules of the Air (SERAs)	Table of contents
SERA.3100 Cruising levels	42
SERA.3115 Dropping or spraying	42
SERA.3200 Towing	42
SERA.3225 Parachute descents	42
SERA.3135 Aerobatic flight	42
SERA.3150 Formation flights	43
SERA.3160 Unmanned free balloons	43
SERA.3165 Prohibited areas and restricted areas	43
CHAPTER 2 Avoidance of collisions	44
SERA.3201 General	44
GM1 SERA.3201 General	44
SERA.3205 Priority	44
SERA.3210 Right of way	44
GM1 SERA.3210(1) Right of way	44
GM1 SERA.3210(1)(b) Right of way	44
SERA.3215 Lights to be displayed by aircraft	47
GM1 SERA.3215(1) Lights to be displayed by aircraft	47
AMC2 SERA.3215(1) Lights to be displayed by aircraft	47
GM1 SERA.3215(1) Lights to be displayed by aircraft	47
SERA.3220 Simulated instrument flights	48
GM1 SERA.3220 Simulated instrument flights	48
SERA.3225 Operation on and in the vicinity of an aerodrome	48
SERA.3230 Water operations	49
GM1 SERA.3230 Water operations	49
GM1 SERA.3230 Water operations	50

Easy Access Rules for	Commission Implementing Regulation
Regulation (EU) No 1176/2014	(EU) 2015/1084
ANNEX I – OCCURRENCES RELATED TO THE OPERATION OF THE AIRCRAFT	
Remark: This Annex is structured in such a way that the pertinent occurrences are linked with categories of activities during which they are normally observed, according to evidence, in order to facilitate the reporting of those occurrences. However, this presentation must not be understood as meaning that occurrences must not be reported in case they take place outside the category of activities to which they are linked in the list.	
1. AIR OPERATIONS	
1.1. Flight preparation	
(1) Use of incorrect data or erroneous entries into equipment used for navigation or performance calculations which has or could have endangered the aircraft, its occupants or any other person.	
(2) Carriage or attempted carriage of dangerous goods in contravention of applicable legislations including incorrect labelling, packaging and handling of dangerous goods.	
1.2. Aircraft preparation	
(1) Incorrect fuel type or contaminated fuel.	
(2) Missing, incorrect or inadequate De-icing/Anti-icing treatment.	
1.3. Take-off and landing	
(1) Takeaway or runway excursion.	
(2) Actual or potential takeover or runway incursion.	
(3) Final Approach and Take-off Area (FATO) incursion.	
(4) Any repeated take-off.	
(5) Inability to achieve required or expected performance during take-off, go-around or landing.	
(6) Actual or attempted take-off, approach or landing with incorrect configuration setting.	
(7) Tail, blade/wingtip or nacelle strike during take-off or landing.	
(8) Approach continued against air operator stabilised approach criteria.	
(9) Continuation of an instrument approach below published minimums with inadequate visual references.	
(10) Precautionary or forced landing.	
(11) Short and long landing.	
(12) Hard landing.	
Powered by EASA rules	Page 43 of 1401 Dec 2022

- https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/luftfart/certifikat_och_utbildning/flygskolor/utbildningsorganisationer---ato-vagledning.pdf
- https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/luftfart/certifikat_och_utbildning/flygskolor/information-och-vagledning-dto-2.0.pdf

14.1.5 Exempel på genomförd regelkontroll

Hemsida för kontroll:	https://www.easa.europa.eu/en/regulations https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Regler-for-luftfart/ https://www.easa.europa.eu/en/document-library/product-certification/typeratings-and-licence-endorsement-lists			
Organisationens namn:	Kalle Flygares DTO			
Datum för kontroll:	2025-03-07			
Kontroll genomförd av:	Kalle Flygare (Skolchef)			
Föreskrift/förordning	Senast ändrad genom	Summering av förändring	Ansvarig för implementering eller åtgärd	Datum då regelförändring måste vara implementerad
EU 2018/1139 <i>Grundförordning</i>	EU 2024/1403	Delegering av arbetsuppgifter på högre nivå	Ej nödvändig	Ej direkt applicerbar på DTO
EU 1178/2011 <i>Certifikat- och organisationskrav</i>	EU 2025/134	Gyroplan	N/A för vår DTO	2026-02-18
AMC Del-FCL AMC Del-DTO	Amendment 13 Amendment 2	AMC för PPL-utb Internrevision	Skolchef Företrädare	Omgående Omgående
EU 965/2012 <i>Operativa krav</i>	EU 2025/133	Gyroplan	Ej nödvändig	Utbildar ej till gyroplan

EU 1178/2011

Consolidated version

Publication date	Title	
26/11/2025	 Easy Access Rules for Aircrew (Regulation (EU) No 1178/2011)	
27/07/2020	 Easy Access Rules for Aeroplane Flight Simulation Training Devices (CS-FSTD(A))	
27/07/2020	 Easy Access Rules for Helicopter Flight Simulation Training Devices (CS-FSTD(H))	

Regulations

OJ publication date	Title	
11/11/2025	Commission Implementing Regulation (EU) 2025/2293	
29/01/2025	Commission Implementing Regulation (EU) 2025/134	
25/07/2024	Commission Implementing Regulation (EU) 2024/2076	
23/05/2024	Commission Implementing Regulation (EU) 2024/1111	

EU 2025/2293

- 10 punkter

Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/2293

11.11.2025

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2025/2293

av den 10 november 2025

om ändring av genomförandeförordning (EU) 2023/203 vad gäller de krav som är tillämpliga på organisationer som omfattas av en försäkrans och om ändring av förordningarna (EU) nr 1178/2011, (EU) nr 748/2012, (EU) nr 965/2012, (EU) nr 139/2014, (EU) nr 1321/2014, (EU) 2015/340 och genomförandeförordning (EU) 2017/373

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (*), särskilt artikel 17.1 b, artikel 27.1 a, artikel 31.1 b, artikel 43.1 b, artikel 53.1 a och artikel 62.15 c, och

av följande skäl:

Hemsidan

Luftfart

Information och regler inom luftfartsområdet, samt specifik information till dig i branschen.

Populära e-tjänster

Sök flygläkare >

Sök luftfartyg >

Drömnansidan >

[Alla e-tjänster inom luftfart](#)

Innehåll inom Luftfart

Resenärsinformation

Information som är viktig för dig som ska ut och resa med flyg. En stor del av innehållet handlar om vad som är tillåtet att ta med i bagaget.

Luftfartyg och luftvärdighet

Luftfartygsregistret och annan information som rör luftfartyg. Luftvärdighet handlar bland annat om de tekniska kraven som gäller för att ett luftfartyg ska vara säkert.

Drönare

Drönnarflygguiden, regler för hur du flyger drönare i luften, tillstånd för drönare, registrering av operatör, utbildning för fjärrpiloter med mera.

Certifikat, utbildning och flygmedicin

Information om flygledar- och AFIS-utbildningar, flygskolor, flygmedicin, flygteknisk utbildning, flygteknisk underhållspersonal, teoretiska examinationer, kontrollanter med mera.

Flygplatser, flygtrafiktjänst och lufterum

Regler och information som bland annat handlar om svenska flygplatser och flygtrafiktjänster.

Flygbolag

Information som riktar sig till svenska flygföretag som bedriver, eller avser ansöka om att bedriva tillståndspliktig passagerar- och godstrafik eller specialiserad flygverksamhet.

Luftfartsskydd – security

Luftfartsskydd, eller "security", handlar om de åtgärder som syftar till att förhindra

Information till luftfartsbranschen

Information till dig som arbetar inom luftfarten, meddelanden och aktuella

Miljö och hälsa

Information om arbetet både nationellt och internationellt med att minska flygets

Godkänd utbildningsorganisation (ATO)

En godkänd utbildningsorganisation (ATO) får ge utbildningar för flygcertifikat, behörigheter och andra tillhörande kurser enligt Del-FCL.

Deklarerad utbildningsorganisation (DTO)

En deklarerad träningsorganisation (DTO) kan enligt Del-DTO utbilda för privat-, lätta luftfarts-, segelflyg- och ballongcertifikat.

Utbildningsorganisation för kabinbesättning (CCTO)

En utbildningsorganisation för kabinbesättning får bedriva grundutbildning och utfärda kabinbesättningsintyg enligt Del-CC.

Auktoriserad drönarskola (ADS)

En auktoriserad drönarskola (ADS) får utbilda fjärrpiloter i Specifik kategori enligt TSFS 2020:96 och EU-förordning 2019/947.

Teoriprov - information till teoriansvarig vid flygskola

Här hittar du som är teoriansvarig vid flygskolan information om teoriprov samt hur du anmäler elever till teoriprov.

Kontaktuppgifter Sektionen för flygutbildning

Här hittar du kontaktuppgifter till sektionens flyginspektörer.

Certifikat, utbildning och flygmedicin

Här hittar du information om flygledar- och AFIS-utbildningar, flygskolor, flygmedicin, flygteknisk utbildning, flygteknisk underhållspersonal, teoretiska examinationer, kontrollanter med mera.

Du kanske är intresserad av

[Frågor och svar](#)

[Sök flygläkare](#)

[Om du inte längre nyttjar ditt certifikat](#)

[Blanketter](#)

Innehåll inom Certifikat, utbildning och flygmedicin

Aktuell information

Senaste nyheterna inom certifikat, utbildning och flygmedicin.

AFIS-personal

För att utöva flyginformationstjänst vid flygplats (AFIS) måste man inneha ett giltigt behörighetsbevis.

Bli pilot

Här kan du läsa mer om vad som krävs för att bli pilot.

Certifikat och behörigheter för piloter

Här har vi samlat information kring certifikat och behörigheter till piloter.

Flygmedicin

Här kan du läsa mer om flygmedicin och vad som gäller vid olika medicinska tillstånd, kontaktuppgifter till flygläkare, förstagångsansökan och hitta blanketter.

Flygledare

För att utöva flygtrafikledningstjänst måste man ha ett giltigt certifikat, behörighet och behörighetstillägg.

Flygtekniker

Här hittar du information för civila flygtekniker och mekaniker.

FSTD (utbildningshjälpmedel för flygsimulering)

En FSTD är ett utbildningshjälpmedel som simulerar en specifik flygplans/helikoptertyp eller en generell flygplans/helikopter-klass.

För provvakter för teoriprov inom flygutbildning

Information om hur du blir provvakt samt övriga instruktioner som gäller för dig som provvakt.

- <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/certifikat-utbildning-och-flygmedicin/fragor-och-svar/>
- <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/certifikat-utbildning-och-flygmedicin/piloter/>
- <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/certifikat-utbildning-och-flygmedicin/for-utbildningsorganisationer-inom-flygutbildning/>

Utbildningsorganisationer

Vi avser att erbjuda utbildning till ett flerpilotsflygplan eller ett komplext enpilotsflygplan med hög prestanda. Måste vi inkludera typspecifik UPRT-utbildning när det inte finns någon simulator som är uppdaterad enligt CS-FSTD utgåva 2?

Får ett ATO eller DTO använda ett nationellt lätt flygplan (NLF), en nationell lätt helikopter (NLH) eller ett nationellt lätt segelflygplan (NLS) vid skolning mot ett certifikat eller en behörighet som regleras av del-FCL?

Nej, ett ATO eller DTO får inte använda ett NLL vid skolning mot ett certifikat eller behörighet som regleras av del-FCL (förordning (EU) 1178/2011) då dessa inte uppfyller kraven för ett EASA-luftfartyg. I övrigt tillåter inte del-FCL eller andra delar i förordning (EU) 1178/2011 att NLL brukas vid skolning.

Luftfartyget är ett EASA-luftfartyg om det finns med i någon av filerna på sidan [Product Lists \(EASA\)](#).

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om UL-certifikat (TSFS 2021:26) ska tillämpas vid utfärdande, förnyelse eller utökning av UL-certifikat inklusive tillhörande behörighetsbevis och behörigheter.

Föreskrifterna ska tillämpas för nationella lätta och ultralätta flygplan och segelflygplan samt nationella lätta helikoptrar och anger de befogenheter som UL-certifikatet och behörigheterna ger innehavaren. Dessa föreskrifter ska också tillämpas av flygskolor som tillhandahåller utbildning för ovanstående certifikat och behörigheter.

Får min elev genomföra soloflygning utanför Sverige samt vad gäller för elever som vill flyga solo till Sverige?

Flygcertifikat

Beroende på vilket typ av pilot du vill bli krävs olika certifikat med olika utbildningar. Vill du arbeta som pilot krävs det till exempel att du har ett kommersiellt certifikat, men vill du bara flyga för privata ändamål utan att ta betalt räcker det med ett privatflygarcertifikat.

Längre ned på sidan återfinns de olika certifikattyperna för att framföra luftfartyg.

Kontakta en utbildningsorganisation för att få svar på till exempel

- hur lång utbildningen är
- vad utbildningen kostar
- vad du ska tänka på innan du påbörjar utbildningen
- vilka förkunskaper som krävs.

Utbildningsorganisationer med tillstånd att bedriva flygutbildning hittar du i vår e-tjänst.

Sök pållande tillstånd

Certifikat, utbildning och flygmedicin

Aktuell information

AFIS-personal

Blå pilot

Certifikat och behörigheter för piloter

Flygcertifikat

UL-certifikat

Behörigheter för piloter

Typ- och klassutbildning

Om du inte längre nyttjar ditt certifikat

Bilaga I-luftfartyg

E-tjänster för luftfart

Transportstyrelsen ger dig möjlighet att själv utföra dina ärenden vid den tidpunkt som passar dig bäst. Vilka e-tjänster vi erbjuder inom luftfart kan du se via denna sida.

Upplever du problem med någon av e-tjänsterna inom luftfart kan du rapportera det via [kontaktformuläret för luftfart](#). Där väljer du kategorin "Övriga frågor".

E-tjänster inom luftfart

Ansök om tillstånd svävande lyktor	▼
Ansök om upprättande av R-område	▼
Digital provrapportering (D-rep)	▼
Drönarsidan	▼
Lämna klagomål enligt förordningen för personer med funktionsnedsättning	▼
Rapportera luftfarthändelse	▼
Rapportera statistiska uppgifter för luftfart (flygtid)	▼
Sök flygläkare	▼
Sök flygprovskontrollant	▼
Sök luftfartyg	▼
Sök språkkontrollant	▼
Sök tillståndshavare med gällande tillstånd	▼

E-tjänster och blanketter

E-tjänster för luftfart

Blanketter för luftfart

Senast uppdaterad: 2021-11-30, kl 16:29

Inkomna frågor

- Q: Vilken kunskap behöver PPL-piloter ha om drönare? U-Space?
- U-space kommer publiceras likt restriktionsområden i AIP ENR 5.1.
- Vi noterar att drönare flyger för högt >300m och BVR
- U-space kommer se ut som restriktionsområden/farliga områden – man får flyga i området som PPL:are om man gör sig elektronisk synlig (ADS-B/FLARM/MODE-S/SRD860, ref. AMC/GM till (EU) 2021/666)
- U-space kommer inledningsvis vara lågt, vanligtvis 500ft GND men i vissa fall uppåt 1000 ft GND.

Inkomna frågor

- Q: Vilken kunskap behöver PPL-piloter ha om drönare? U-Space?
- <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/luftfartyg-och-luftvardighet/dronare/>
- <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/flygplatser-flygtrafiktjanst-och-luftrum/luftrum/u-space/>
- <https://www.easa.europa.eu/en/regulations/u-space>

Inkomna frågor

- Q: Uppdatering kring regler om NQ. Ex. Får man flyga on top, Hur många timmar krävs det för en NQ-utbildning
- FCL.810
 - Teori
 - 5h utbildning EK/DK
 - Inom 6 månader
- Får integreras med PPL(A)utbildning, separat utbildningsprogram krävs
 - Får ej integreras för LAPL
- SERA.5005 Visual flight rules
 - <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-standardised-european-rules-air-sera>

Inkomna frågor

- Q: Då man nu kan genomföra en mörkerutbildning före skilltest för LAPL/PPL, kan man genomföra övningarna relaterade till grundläggande instrumentflygning samt radionavigering för grundutbildningen (LAPL/PPL) under mörker?
- Utbildningsprogram krävs för PPL med integrerad NR
 - Om lämpligt kan det genomföras under mörker
 - Går ej för LAPL

Inkomna frågor

- Q: VFR/VMC
- <https://www.easa.europa.eu/en/domains/general-aviation> EASA GA
- <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-air-operations-regulation-eu-no-9652012> OP
- <https://www.easa.europa.eu/en/newsroom-and-events/news/easa-publishes-easy-access-rules-standardised-european-rules-air-sera> SERA

Inkomna frågor

- Q: Finns det officiella leverantörer av skolprov (PPL/LAPL) som är kvalitetsgranskade, eller är det endast intresseföreningar (t ex KSAK) som driver detta? Just för att säkra bra kvalitet innan PEXO.
- Det finns inga godkända leverantörer av skolprov

Inkomna frågor

- Q: Finns det utbildningar eller informationsmaterial för klubbstyrelser/-aktiva som sammanställer ansvar, processer, kontaktvägar till Transportstyrelsen etc. för oss som DTO? Jag vill inte att det missas saker när ansvar tas över av nya medlemmar. T ex ”Detta ska en utbildningsansvarig ha koll på ”.
- Information och vägledning för DTO
- Informationsmöte med branschen, ex detta möte

Inkomna frågor

- Q: Finns det planer för en mer klubbpassad DTO-sida på Transportstyrelsens hemsida med kontaktvägar, Q&A etc. Den info som finns idag är väldigt bred med fokus på kommersiella flygbolag ofta. Jag har som utbildningsansvarig inte hittat något svar på de frågor jag haft utan varit tvungen att inleda långa och tidskrävande mejlkonversationer. Det bör innehålla svar om regler/ansvar för DTO generellt, regler kring pilotlicenser/medical, flygplanstyper vs krav på tilläggsutbildningar och krav på lärare etc. Risk för missförstånd och felaktiga antaganden.
- Information och vägledning för DTO
- Hemsidan
- FAQ

Inkomna frågor

- Q: Riskregister/Safety policy
- KSAK's mall
- DTO.GEN.210

- (ii) develop and establish a safety policy which ensures that the DTO's activities are carried out safely, ensure that the DTO adheres to that safety policy and take the necessary measures in order to achieve the objectives of that safety policy;

AMC1 DTO.GEN.210(a)(1)(ii) Personnel requirements

ED Decision 2025/002/R

SAFETY POLICY

- (a) The safety policy should define, in relation to the DTO training programme, at least the means and methods used for:
 - (1) hazard identification;
 - (2) risk assessment; and
 - (3) effectiveness of the mitigation measures (implementation and follow-up).
- (b) The safety policy should additionally include the procedures required for occurrence reporting pursuant to Regulation (EU) No 376/2014 (see [GM1 DTO.GEN.210\(a\)\(1\)\(i\)](#)).

Flygsäkerhetspolicy

Flygning ska vara kul men framförallt säkert. Inom vår flygskola eftersträvar vi att varje flygtimme ska vara lika säker för så väl elev, instruktör som tredje part. Flygsäkerhetspolicyn gäller för samtliga utbildningsprogram/kursplaner inom flygskolan.

Alla händelser som hade kunnat leda till en incident eller olycka rapporteras för att underlätta identifiering av flygsäkerhetsbrister inom organisationen. Vi tillämpar i samtliga fall en "just culture" vilket innebär att den som rapporterar en händelse inte ska beskylldas eller stå i skuld.

Jag som skolans företrädare är den person som är ansvarig för att rapporterna behandlas, utvärderas samt att återkoppling sker till den som så önskar. Samtliga rapporter anonymiseras men händelserna kan, och bör, diskuteras i klubbledningen eller annat utsett organ för att förhindra att händelsen inte ska uppstå igen. Befälhavaren ansvarar för säkerheten ombord och att flygningarna följer de lagar och regler som gäller.

Vår ståndpunkt är att det är bättre att rapportera en gång för mycket än en gång för lite och vi vill att alla aktiva inom organisationen ska känna förtroende för rapporteringssystemet och dess positiva effekter på flygsäkerheten. Hur vi i flygskolan jobbar med riskreducerande åtgärder beskrivs med hjälp av en riskmatris på efterföljande sidor.

Flygsäkerhetsrelaterade händelser ska rapporteras i myWeblog och till Transportstyrelsen.

Inkomna frågor

Exempel – Riskmatris, glöm inte att fånga upp egna risker som gäller för er verksamhet!

Titel	Beskrivning	Grundorsak	Risk	Åtgärder	Reviderad risk	Mätning av åtgärd	Senast kontrollerad	Nästa kontroll
Galopp	EK-elev hamnar i galopp med skador eller haveri som följd.	Felaktig farthållning under final, utflytning och sättning.		Träningsprogrammet utökas med beskrivande text för konceptet stabilized approach. Skolchefen informerar samtliga instruktörer genom e-post och instruktörsmöte om den reviderade proceduren.		Elever förväntas göra pådrag om förutsättningarna för stabilized approach inte är uppfyllda. Statistik förs om pådrag initierades av elev eller instruktör.		
Kollision med annat flygplan	Två flygplan kolliderar i trafikvarvet	Bristande situationsmedvetenhet		Instruktören verifierar att eleven under alla flygningar tittar ut innan sväng, stig eller sjunk påbörjas.		Instruktören noterar om eleven tittar ut innan manöver genomförs. Statistik förs i syfte att se om det är en trend eller enstaka fall.		
Kollision med annat flygplan	Två flygplan kolliderar i trafikvarvet	Felaktig radiokommunikation vid flygning till okontrollerade fält.		Instruktör verifierar att eleven använder korrekt fraseologi. Vid behov publiceras vägledande material för elever.		Instruktör noterar om eleven använder korrekt fraseologi vid flygning till och från okontrollerade flygplatser. Statistik förs i syfte att se om det är trend eller enstaka fall. Om utfallet visar en trend skapas vägledande material.		

Inkomna frågor

- Som en del av olycka med DA50 som utretts hos NL, rekommenderar de andra MS att uppmuntra och inkludera ”partial power failures and gradual power failures in flight training requirements” till ATO:er och DTO:er.
”In general it can be concluded that the training of partial and gradual engine failure is not included in the LAPL, PPL, class rating and instructor training courses (FI, CRI), with focus on SE aircraft)”
- <https://onderzoeksraad.nl/en/onderzoek/engine-failure-after-takeoff-diamond-da50-kempen-airport/>

Inkomna frågor

- FAA påminner, genom EASA, att det inte är tillåtet flyga FAA luftfartyg i ett EASA medlemsland om inte piloten har certifikatet utfärdat i samma medlemsland
- 14 CFR 61.3 "When operating an aircraft within a foreign country, a pilot license issued by that country may be used."

Inkomna frågor

- Q: DTO tillsyn, allmänt DTO och regelverk och vilka är de mest frekventa findings vid tillsyn av DTO?
- Omhändertaget genom tidigare information

Inkomna frågor

- Q: TS syn på den dokumentation som DTO-behöver upprätthålla. Utbildningsplaner, riskhantering, etc.
- Inget utöver regelkrav
- Läs informationsdokumentet
- Beskriv er verksamhet
 - KSAK's mall behöver troligen(!) revideras

Inkomna frågor

- Q: Repeterade hur ni vill att vi ska hantera COM-biten inom den teoretiska och praktiska utbildningen med fokus på ordningsföljd och hållpunkter för Pexo, radiotelefoni (teori/praktik) och språkbehörighet.
- Uppdaterade prov (SE och ENG)
- Språk bör testas så tidigt så möjligt men flygprov kan genomföras utan
- Alla ämnen inom 18 månader
- Examination gällande 24 månader

 TRANSPORTSTYRELSEN

Dokumenttyp

EXAM

Beteckning

R/T A SV

Sida

1(6)

Upprättad av
Alexander Röstberg

Godkänd

Datum
2025-05-01

Ver.rev
3

Referens

PROV FÖR R/T-BEHÖRIGHET PÅ SVENSKA, VERSION A

Inkomna frågor

- Q: Nuvarande och framtida försörjning av provvakter och kontrollanter.
- Transportstyrelsens hemsida <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/certifikat-utbildning-och-flygmedicin/kontrollanter/bli-kontrollant/>

Inkomna frågor

- Q: Hur många piloter tar ett LAPL (A) och väljer inom ett par år att uppgradera till PPL (A)?

Grupp	Antal som har/har haft LAPL
Tog LAPL först	378
Tog PPL inom 2 år	26
Tog PPL inom 5 år	10
Har inte PPL(A)	316
Totalsumma	730

Inkomna frågor

- Q: Ev. utveckling av DTO konceptet. Hur ser EASA på DTO och dess framtid som utbildningsorganisation?
- Q: Finns det möjligheter till IFR skolning inom ett DTO i framtiden för privatflygning? (T.ex.-. endast för PPL och ej CPL/MPL certifikat)
- Ingen information tyder på att DTO ska avvecklas eller få utökade befogenheter för IR vid denna tidpunkt
- DTO får från den 18 februari utbilda till GPL
- Troligen Q2 2026 RMT.0194 (Instruktörer och elektroniska certifikat)

Inkomna frågor

- Q: Transportstyrelsens inställning/arbete till att främja DTO-verksamhet för ett växande, hållbart, allmänflyg inom Sverige
- Transportstyrelsen ser inga hinder avseende DTO-verksamheten och ett växande, hållbart, allmänflyg inom Sverige.

Inkomna frågor

- Q: Går det att få till en regeländring så kontrollanten kan få utfärda ett temporärt certifikat, gällande tills det ordinarie certifikatet är klart?
- Kontrollant kan inte utfärda ett temporärt certifikat då enbart den behöriga myndigheten får besluta om utfärdande av certifikat
- Flygskolan kan behålla eleven inom utbildningsorganisationen, EK-flygning
- Handläggningstiden är rimlig

Inkomna frågor

- Q: Jag skulle vilja erbjuda eleverna möjlighet att skriva skolprov på distans. Finns det någon flygskola som implementerat detta? Vilka krav ställs i så fall på övervakning?
- Idag finns inget godkänt system
- Måste säkerställa den testades identitet samt provets integritet
- Alternativa metoder för att säkerställa kunskap innan rekommendation till examination

Inkomna frågor

- Q: Vid utbildning EFIS (Single-engine piston (land) with electronic flight instrument system (EFIS)) vad ska denna utbildning innehålla? Var står det specifikt vad myndighetskravet är (referens) och hur mycket tid i flygplanet krävs?
- EASA Class and Type Rating and Endorsement lists | EASA
- AMC1 FCL.700 b (Holders of Part-FCL licences should complete differences training or familiarisation training in accordance with the lists of point (a))
- FCL.710 b och c (För SEP (ATO-DTO-Instruktör)
 - Differences training requires the acquisition of additional knowledge and training on an appropriate training device or the aircraft.

Inkomna frågor

The following tables contain lists of aeroplanes or TMG that are included in class ratings.

(a) Class ratings (aeroplane): SP and SEP or MEP aeroplane (land or sea):

Manufacturer	Aeroplanes		Licence Endorsement
All manufacturers	SEP (land)	(D)	SEP (land)
	SEP (land) with variable pitch propellers		
	SEP (land) with retractable undercarriage		
	SEP (land) with turbocharged or supercharged engines		
	SEP (land) with cabin pressurisation		
	SEP (land) with tail wheels		
	SEP (land) with EFIS		
	SEP (land) with SLPC		
	SEP (land) with an electric engine		
	SEP (land) with multiple electric engines (Article 2(8c)(b))		
	SEP (land) with a hybrid engine (Article 2(8c)(c))		
	SEP (sea)		
	SEP (sea) with variable pitch propellers		
	SEP (sea) with turbocharged or supercharged engines		
	SEP (sea) with cabin pressurisation		
All manufacturers	SEP (sea) with EFIS	(D)	SEP (sea)
	SEP (sea) with SLPC		
	SEP (sea) with an electric engine		
	SEP (sea) with multiple electric engines (Article 2(8c)(b))		
	SEP (sea) with a hybrid engine (Article 2(8c)(c))		
	MEP (land)	(D)	MEP (land)
	MEP (sea)	(D)	MEP (sea)

(b) The differences training shall be conducted at any of the following:

- (1) an ATO;
- (2) a DTO in the case of aircraft referred to in points (a)(1)(c) and (a)(2)(c) of point DTO.GEN.110 of Annex VIII;
- (3) an AOC holder having an approved differences training programme for the relevant class or type.

(c) Notwithstanding the requirement in point (b), differences training for the following aircraft may be conducted by an appropriately qualified instructor unless otherwise provided in the operational suitability data established in accordance with Annex I (Part 21) to Regulation (EU) No 748/2012:

- (1) aeroplanes requiring a class rating:
 - (i) TMGs;
 - (ii) SEP aeroplanes;
 - (iii) MEP aeroplanes;
 - (iv) SET aeroplanes, except for complex or high-performance SET aeroplanes;

Inkomna frågor

- Q: Genomgång av teorikrav för utbildningsplattform, obligatorisk IRL lektionsundervisning samt godkännande för PEXO skrivning.
- Omhändertaget sedan tidigare
 - Självstudier vs undervisning
 - Kontroll av kunskap innan rekommendation för teoriexamination

Inkomna frågor

- Q: Krav för distansundervisning teoriutbildning för LAPL/PPL. Hittar inte så mycket krav och vägledning från myndighet eller EASA, tex innehåll utbildningsmanual, handböcker, krav på upplägg, rekommendationer från TS mm.
- Q: Vad gäller vid användning av "digitala möten" vid teoriutbildning, t ex google meet, zoom eller teams? Klassas det som distansundervisning vid användning av detta eller kan det användas som komplement till normal teoriundervisning eller som ersättning t ex vid dåligt väder/väglag under vintern där man bestämmer sig för att ta det digitalt istället för att folk tar sig till teorilokalen. Det kom ju ut en vägledning i samband med covid, men det var ju mest för ATO. Vad gäller för DTO?

Inkomna frågor

- Krav för distansundervisning
 - Undervisning (inte självstudier) kan bedrivas av ett DTO
 - Ska beskrivas av utbildningsprogram
- Digitala möten" vid teoriutbildning, t ex google meet, zoom eller teams?
 - Överlag lämpliga plattformar
 - Vilka ämnen är lämpliga för digital undervisning?
 - Hela eller delar av ämnen?

Inkomna frågor

- Q: När kommer digitala prov börja genomföras via Trafikverket
- Omhändertaget genom Röstberg

Inkomna frågor

- Q: När kommer "vanlig" läkare börja kunna utföra Medical LAPL/UL
- Förslag från branschen
 - Inget aktivt arbete inom EASA

Inkomna frågor

- Q: Önskar fördjupad kunskap inom nya regler som berör VFR och PPL/LAPL utbildning.
- Omhändertaget under mötet

Inkomna frågor

- Q: Kan en elev börja skolning mot LAPL och sen ändra sig under utbildningen för att gå mot PPL istället?
- <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/acceptable-means-of-compliance-and-guidance-materials/amc-gm-part-fcl-issue-1-3>
 - “Applicants for a PPL(A) who already hold an LAPL(A) and applicants who change their ongoing LAPL(A) training into PPL(A) training should receive training the content of which should be determined by the head of training of the DTO or the ATO where the applicant undergoes PPL(A) training, after assessing the individual applicant’s training needs.”

Inkomna frågor

- Q: Önskar info om vad som gäller för en FI LAPL. - vilka behörigheter får utbildas till? vad gäller för ex mörker?
 - Får en FI LAPL utbilda en elev som från start går mot PPL fram till en viss tid/övning eller måste all tid göras med FI PPL?
 - Får en FI LAPL utbilda till behörigheter för elever som har PPL, ex sjöbehörighet
- Omhändertaget under mötet
 - FI LAPL får inte skola mot något annat än LAPL
 - CRI kan, under vissa förutsättningar, utfärdas
 - Lättnad genom reviderat AMC

Inkomna frågor

- Q: Kort info om bakgrund till de olika årsavgifter som finns för kurser
 - Kollektivets kostnad – subventionering (skatt och andra kollektiv) = Summa som fördelas
 - TSFS 2024:78 Transportstyrelsens föreskrifter om avgifter
 - <https://www.transportstyrelsen.se/sv/om-oss/dina-rattigheter-lagar-och-regler/forfattningssamling/ts-foreskrifter-i-nummerordning/2024/details?RuleNumber=2024:78&ruleprefix=TSFS>
- Q: Riskmatris och arbete med riskreducerande åtgärder
 - Omhändertaget under mötet
 - Mätning av åtgärders effektivitet kan inte i alla fall vara datadrivet

Inkomna frågor

- Q: Interimscertifikat: Vikten av att nyutexaminerade piloter ska kunna flyga själva från dag 1. Det borde kunna gå lösa att införa interimscertifikat utifrån att man på frivilligbasis förser Transportstyrelsen med nödvändiga uppgifter (utdrag ur belastningsregister mm). Lösningen med att flyga "EK" under klubben ej hållbar!
 - Besvarad
- Q: Riktlinjer för bedömning utifrån registerutdrag ur belastningsregistret: Det känns ohållbart att inte kunna svara på om en elev kommer kunna ta ett certifikat utifrån de ev punkter som finns i dennes belastningsregister. Tänk scenariot att man genomfört hela utbildningen och sedan kan man ej kvittera ut sitt certifikat.
 - Besvaras av sektionen för flygcertifikat

Inkomna frågor

- Q: Kommande förändringar?
- Inga kända större förändringar utöver vad som tidigare nämnts (GPL)
 - TSFS uppdatering för UL
 - EASA NPA
https://www.easa.europa.eu/en/search?keys=NPA&f%5B0%5D=content_type%3Aeasa_npa&f%5B1%5D=origin%3AEASA%20Pro
 - Ex 2025-09 (SERA)

